

GİRİŞİMCİLİK & İŞBAŞINDA EĞİTİM: GENÇ İSTİHDAMI

Türkiye'nin en önemli uzun vadeli sürekli odaklanması gereken sorunlarımız nelerdir desek; muhtemelen "İstihdam ve Gençlik" diyebiliriz. İstihdamın artırılması, gençlerin doğru işlere yönlendirilmesi ve girişimciliklerinin en güzel şekilde bilinçlendirilmesi Türkiye'nin en önem verdiği gereken konularının başında olduğunu sanırım çoğumuz biliyoruz. Peki bununla ilgili neler yapıyoruz? Bu yazıda aslında buna değinerek hem kısa bir analiz yapmak, hem de çok değerli bir projeyi bu vesile ile tanıtmak istedim.

Gençlerin istihdamı, dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizin de en büyük önceliklerinden. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün de altını çizdiği gibi dünya genç istihdamı krizi ile karşı karşıyadır; gençlerin işsizlik olasılığı yetişkinlerden üç kat daha fazladır ve 2013 yılında dünyada 75 milyon gencin (genç nüfusun %12,6'sı) işsiz olacağı öngörülmektedir. Ülkemizde de durum bundan farklı değildir. Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK) verilerine göre ülke nüfusunun %16,6'sı gençtir (12,5 milyon genç) ve bu nüfusun işsizlik oranı 2012 yılında %17,5 olarak saptanmıştır.¹ Şüphesiz yüksek genç nüfus Türkiye'nin en büyük zenginliklerindedir, ancak bu kaynağı avantaja çevirmek ancak genç istihdamını artırmak yolu ile olacaktır.

TUIK, 17 Mayıs 2013	Toplam Nüfus	Genç Nüfus
İşgücüne katılım oranı	% 50	% 38.2
İşsizlik oranı	% 9.2	% 17.5
Tarım dışı işsizlik oranı	% 11.5	% 20.8

TUIK, Mayıs 2013

Genç işsizliği sadece gelişmekte olan ya da az gelişmiş ülkelere mahsus değildir, bilakis, bu sorun gelişmiş ülkelerde uluslararası göç, vb. farklı dinamiklerle birleşerek daha da büyük krizlere yol açmaktadır. Buradan yola çıkarak gençlerin istihdamının Avrupa Birliği'nin de en büyük önceliklerinden olduğunu söyleyebiliriz. 26 Mayıs – 2 Haziran 2013 tarihleri arasında Avrupa Gençlik haftasını kutlayan AB ülkelerinde 100'lerce etkinlik gerçekleştirilmiş ve Avrupa Gençlik Programlarının 25. Yılı kutlanmıştır. 8 temel hedefinden biri istihdam ve girişimcilik olan Avrupa İstihdam Stratejisi eğitimde ve işgücü piyasasında gençlere daha fazla ve eşit olanaklar sağlamayı ve gençlerin toplumda daha aktif ve katılımcı olmaları yönünde cesaretlendirilmelerini hedeflemektedir. 2012 yılının son çeyreğinde AB genelinde % 23.7 olan genç işsizliği, Yunanistan'da % 57.9, İspanya'da %55.2, İtalya'da %36.9, Portekiz'de %38.4 ve hatta bu saydığımız ülkelere göre daha gelişmiş olan İngiltere ve Fransa'da %20.7 ve %25.4 olarak kaydedilmiştir.² Görüldüğü gibi durum vahim ve acil müdahale gerektirmektedir.

Türkiye'de genç istihdamının artırılması amacı ile uygulanan "Genç İstihdamının Desteklenmesi (GİD) Operasyonu" ülkemizde gençlerin istihdamının artmasına gerek iş-başında eğitim, gerekse genç girişimciliğinin geliştirilmesi yolu ile katkıda bulunmaktadır. Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilen, sözleşme makamı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı olan ve İŞKUR tarafından 2011 yılının Eylül ayından beri yürütülen GİD kapsamında yapılan çalışmalara genel bir bakış ile daha güzel neler yapabiliriz diye Proje Direktörlerinden Onur Kayalar ve Project Group Operasyon Direktörü Deniz Tekeli ile birlikte düşündük ve bu makaleyi derledik.

Operasyon iki ana bileşeni olan girişimcilik ve staj / işbaşında eğitim kavramları ile çerçevelenmiştir. Girişimcilik kapsamında uygulanan / uygulanmakta olan faaliyetler gençlerin girişimcilik kapasitesini artırmayı hedeflemektedir. İşbaşında eğitim / staj bileşeni kapsamında da üniversiteler ve işverenler arasındaki iletişimin artırılması ve gençlere bu konularda daha çok olanak sağlanması yönünde adımlar atılmaktadır.

Operasyonun ilk ve en önemli çıktılarında biri olan Genç Girişimciliği El Kitabı interaktif bir DVD şeklinde hazırlanmış ve günümüze kadar 15 Büyüme Merkezinin 11'inde gerçekleştirilen ve toplamda 4500'ün üzerinde gencin katıldığı Kariyer ve Girişimcilik Günleri kapsamında dağıtılmıştır. Söz konusu DVD, gençlere nasıl iş kurabilecekleri, hangi aşamalardan geçip düzgün ve sürdürülebilir yapıda bir girişimde bulunabilecekleri

¹ "İstatistiklerle Gençlik 2012", Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, Sayı: 13509, 17 Mayıs 2013

² Unemployment Statistics, Eurostat, Nisan 2013

yolunda adım adım yol göstermektedir. Aynı zamanda söz konusu içerikler Operasyonun web sitesinde de – www.gencistihdami.net – yayımlanmaktadır.

Buna ek olarak, Operasyonun 5 pilot ilinde (Kahramanmaraş, Malatya, Mardin, Rize, Sivas) uluslararası ve yerel uzmanlar önderliğinde, KOSGEB ve bu illerdeki üniversiteler işbirliğinde birer buçuk ay boyunca her ilde ortalama 100'er gence girişimcilik eğitimi verilmiş, bu eğitimler sonucunda yeterli katılım gösteren gençlere KOSGEB ve AB sertifikaları verilmiştir. Eğitimler sonucunda katılım sertifikası alan gençler, KOSGEB'in genç girişimciler için sağladığı 30.000 TL'lik hibeyi almaya hak kazanmışlardır. Yine bu gençler arasından seçilen ve istikbal vadeden ortalama 20'şer gence Operasyon uzmanları ve İŞKUR İş ve Meslek Danışmanları tarafından koçluk ve danışmanlık hizmetleri Haziran-Ağustos ayları boyunca devam edecek ve proje fikirlerini somutlaştırmalarına ve kendi işlerini kurmalarına katkıda bulunulacaktır.

“Genç istihdamı, Avrupa Birliği başta olmak üzere tüm dünyanın en önemli gündem maddelerinden biri. Avrupa Birliği, bu sorunla mücadele için 2012 yılı sonunda "Genç İstihdamı Paketi" yayımladı ve bunu hayata geçirmek üzere Şubat 2013'te "Genç İstihdamı Girişimi" adı altında program başlattı. Ne istihdamda, ne eğitimde ne de öğretimde bulunan gençleri hedefleyen bu program için 6 milyar Avro'luk bir kaynak ayrıldı. Avrupa Birliği, Türkiye'nin genç istihdamını artırmaya yönelik yaptığı çalışmalara da çeşitli projelerle destek vermeye devam ediyor. Bu projeler sayesinde Türkiye'de genç girişimciliğinin artması, okuldan işe geçişlerin kolaylaşması ve staj ve işbaşında eğitim programlarının çoğalmasıyla genç istihdamının artması hedefleniyor.”

Numan Özcan
Sektör Yöneticisi, Sosyal Politika ve İstihdam
Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

İşbaşında öğrenme bileşeni, Operasyon kapsamında belirlenmiş 43 Düzey II Bölgesinde³ üniversiteler ile işverenler arasında işbirliği anlaşmalarının imzalanması yolu ile gençler için staj / işbaşında öğrenme imkanlarının artırılmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda uzmanlarımız, söz konusu illerdeki İŞKUR İş ve Meslek Danışmanları ile birlikte çalışarak her ilde en az 20'şer şirket sahibi ve/veya yöneticisi ile görüşmeler yapmakta, gençlere staj olanakları sağlamalarının hem kendileri, hem gençler, hem de ülkemiz için faydaları yüz yüze görüşmeler yolu ile aktarılmaktadır. Bu görüşmelere üniversitelerden temsilciler de davet edilmekte ve firmalar ve üniversiteler arasında işbirliği anlaşmaları imzalanmasının faydalarının tanıtımı yapılmaktadır. Buna ek olarak yerel ve ulusal düzeyde bu işbirliğinin faydaları tüm ilgili paydaşlara duyurulmaktadır.

Hedefimiz bu değerli gelişmeler hakkında Ekim – Kasım aylarında burada bahsi geçen projenin sonuçlarını ve sürdürülebilirliği sağlamak için projeden sonra neler yapılabileceğini yansıtan bir yazı ile yine ilgili kurumların desteği ve uzmanlarımızla bir yazı yazacağım. Hedefimiz geleceğimiz olan gençlere en doğru eğitimi ve işi verebilerek verimli bir dünya yaratmak.

³ Operasyon şartnamesinde ifade edilen tanıma göre kişi başına düşen gayrisafi milli hasılası Türkiye ortalamasının %75 altında olan iller.

